

SAMOBORSKE

Br. 18

God. III.

Samobor, 15. rujna 1954.

List izlazi svakog 1. i 15. u mjesecu. — Cijena pojedinačnom broju 10 Din. — Tromjesečna pretplata 60 Din., polugodišnja 120 Din. — Tekući račun kod filijale Narodne banke u Samoboru broj 415-T-88. — Glavni i odgovorni urednik Stanko Vugrinec, Starogradska 55. Tiskara „Prosvjeta“ Samobor.

NOVINE

ORGAN SOCIJALISTIČKOG SAVEZA RADNOG NARODA GRADA I KOTARA SAMOBOR

PLENUM KOTARSKOG ODBORA SSRN PRAVILNOM SHVAĆANJU KOMUNA, PROSVJETE, SOCIJALISTIČKOG ZANATSTVA I POLJOPRIVREDE POSVEĆENA JE PUNA PAŽNJA

12. IX. održan je u Samoboru Plenum Kotarskog odbora SSRN-a, kojemu je prisustvovalo 40 anova.

Ovaj je Plenum još više od ranijih raspravljao zaključivao o konkretnom stanju i o konkretnim problemima na terenu.

Drug Alojz Valečić, predsjednik Kotar. odbora SRN-a, iznio je na zanimljiv način, a ne u t.zv. sferatu, o organizacionom stanju, o dosadašnjem radu i rezultatima, posebno o političkoj borbi za vrijeme prošlih izbora i dalje, te o daljnjim zadacima SSRN-a u našem kotaru. Time je dao praca za realnu diskusiju.

Diskutirali su drugovi: Mirko Štengl (potreba perspektivnog plana našega kotara), Ilija Halagić (poljoprivredne produžne škole za omladinu, zdravstveni tečajevi za žensku omladinu, pravilno shvaćanje potrebe osnovnog osmogodišnjeg školovanja, problemi polaska škole i tečajeva, opismenijavanje epismenih), Ivo Šporer (komune i spajanje NOGO-Samobor i NOO-e Samobor Vanjski, značaj zanatstva u izgradnji socijalizma, organizacija rada SSRN-a), Ivan Modrić (društveni rad — posebno u društvima »Naša djeca« i općenito o radu na narodnom prosvjeđivanju), Stjepan Šešerina (organizator, odgovornik, aktivist, javno mišljenje, odnosi među ljudima, unapređenje poljoprivrede, značaj SSRN-a), Stanko Vugrinec (perspektivni 10-godišnji plan kotara, komuna i zajednica komuna, obrisi komuna našeg kotara u budućnosti), Miloš Vidović (potreba tumačenja o komuni u Žumberku, produženje željeznice za Žumberak).

U završnoj riječi osvrnuo se drug Valečić na probleme i zadatke, koje je na početku Plenuma iznio, kao i na izlaganja u diskusiji.

Kod unapređenja poljoprivrede u našem kotaru važno je naći sada za svako selo put razvitka poljoprivrede na temelju različitosti zemljišta i kultura, koje se uzgajaju ili se namjeravaju uzgajati, te uzgoja domaćih životinja. Tu će pomoći stručnjaci. Postoji zaključak sjednice NOK-a Samobor, da se pri svakom NO-u općine postavi agronom, pa bi tim putem trebalo ići i, u pogledu ostalih stručnjaka.

U prosvjeti stojimo pred problemom ostvarenja obaveznog osmogodišnjeg školovanja, koje je potrebno radi unapređenja poljoprivrede, potreba industrije i daljeg školovanja stručnih i naučnih kadrova. Radi se o borbi za pravilno shvaćanje kod svih naših ljudi o tim potrebama, zatim o izgradnji zgrada za osmogodišnje škole i zgrade za punu gimnaziju u Samoboru, jer slabo stojimo sa školskim prostorom. Ljudi traže osmogodišnje škole kao na pr. u Žumberku, Galgovi i t. d. Kada razmotrimo grubo sastavljeni plan troškova od 1 milijarde 800 milijuna dinara za neproduktivne ustanove (škole, ambulante) i kada bismo čekali samo na dotacije iz budžeta, to bi se izgradilo otprilike za 30—40 godina. Budući da ljudi žele na pr. osmogodišnju školu odmah, potrebno je, da oni u okviru svoga sela ili općine dadu u radnoj snazi i materijalu što više, pa će se to izgraditi prije, t. j. ne će čekati 30—40 godina, već se uz njihov interes i pomoć može za 5 ili 10 godina. Postupak bi bio kao na pr. pri elektrifikaciji kojeg sela. Tko će dati više, doći će prije na red.

Kod unapređenja poljoprivrede i kod općeg podizanja kulturno-prosvjetnog nivo-a omladine, koja je završila narodnu školu i treba to znanje zadržati i proširiti, kao i za odrasle, potrebni su duži ili kraći poljoprivredni i domaćinski tečajevi, zdravstveni tečajevi za žensku omladinu i opće-obrazovni tečajevi. Uz postojeće Narodno sveučilište u Samoboru (centralno) potrebno je osnovati narodna sveučilišta u općinskim centrima kao pokretače za takav rad i na selima. Trebao bi NOK-a Samobor naći sredstava za jednu stalnu nastavnicu, koja je završila učiteljsku stručnu školu, te nabaviti bar jednu pokretnu kino-aparaturu za predavanja u tečajevima i školama.

U pogledu pozdravljanja (narodni pozdrav: do-bardan, zdravo) i oslovljavanja (drug, drugarica) u socijalističkom smislu napredovalo se, pa već nema tolikih razlika između ljudi u materijalnom i obrazovnom smislu, da bi se — kako je naveo drug Šešerina — trebalo pozdravljati i oslovljavati izrazima iz prošlosti. — Što se tiče javnog mišljenja ili kako kaže drug Šešerina »ulica«, t. j. da se ne treba obazirati, stvar je ovakva: Postoji javno mišljenje pozitivno i negativno (tako je i s kritikom), a SSRN da vodi borbu za stvaranje socijalističkog javnog mišljenja putem konstruktivne kritike, a kod toga da suzbija negativno javno mišljenje. Na pr. da se ne veličaju kao junaci oni ljudi, koji se ističu pijančevanjem ili koji su zatvarani i suđeni radi kriminala i slično.

Potrebno je ići linijom socijalističkog zanatstva, t. j. da ono bude za usluge, a ne ucjenjivanje i »kšeftarenje«, jer je pravilno shvaćeno privatno, zajedničko i socijalističko zanatstvo potrebni dio privrede, koji dopunjava socijalistički privredni sistem. Svako izrabljivanje čovjeka po čovjeka — bilo to u zanatstvu, u privrednim poduzećima, u trgovini ili ma gdje drugdje — ne dozvoljavaju naši socijalistički zakoni, te kažnjavaju krivca gdje se god on pojavi, bez obzira na privatni ili socijalistički sektor. Kratko rečeno: Zanatstvo je potrebno u izgradnji socijalizma i u socijalizmu, ono ima svoju određenu ulogu i značenje. Što neki obrtnici (manjina) u Samoboru, koji su došli u položaj da odgovaraju u pogledu prekršaja (izrabljivanje radne snage, porezni prekršaji, socijalno osiguranje i sl.), sada generaliziraju kao da se vrši ataka na zanatstvo u cjelini, to ne odgovara istini, jer je većina naših zanatlija lojalna i socijalistički orijentirana.

Zadatak je komuna (zajednica, općina) srednje privrednih, političkih i društvenih problema. Potrebno je spajanje radi bolje egzistencije, o čemu odlučuju sela i sadašnje općine, kako se ne bi dogodilo kao s onim formiranjem komune (pripajanje Samobora s ekonomski jačim selima Zagrebu) prema mišljenju »iz kancelarije« NOG-a Zagreba. U praksi je tako već na pr. prilično ostvareno spajanje NOGO-e Samobor i NOO-e Samobor Vanjski, pa se to može i formalno ostvariti. Kao politička baza tome može dobro poslužiti spajanje općinskih odbora SSRN grada Samobora i Samobora Vanjskog.

Problem formiranja komuna u našem kotaru široko će se prije samog formiranja protumačiti i prodiskutirati.

Nije dobro samo kritizirati, kao što je to danas drug Ivan Modrić, već gledati i na sebe, što smo učinili, da se stanje popravi. Također ne stoji, kako je naveo drug Šešerina, da nismo radili u SSRN-a i da nismo postigli ono što smo pred nekoliko mjeseci predvidjeli. Radilo se i postiglo dosta u političkom i ostalom radu. Što smo u zaostatku organizacionih pitanja: članske knjižice i članarina (većinom uslijed prilične nepokretnosti druga Inkreta), — to treba odmah srediti u daljem radu.

Kad naši ljudi iz raznih mjesta iznose, da im je potrebno to i to, da još nije izvršeno to i to, a pri tome ovo iznošenje zvuči kao prigovaranje, — onda to uvijek ne trebamo shvatiti kao prigovaranje, već kao izvjesno neshvaćanje. Naš stupanj razvitka još nije takav, da bismo mogli sve to riješiti, ali smo sada ipak sposobniji da rješavamo i stvari, koje neposredno interesiraju naša ljude (problemi lokalnog značaja). Pri tome ne smijemo nikad zaboraviti, da uspjeh zavisi u prvom redu od stvarnog zalaganja svih ljudi iz dotičnog mjesta.

Pred nama su izbori za Vijeće proizvođača. Vijeće proizvođača ima u budućnosti veći sadržaj rada od Kotarskog vijeća. Dosadašnje je Vijeće proizvođača učinilo prema postojećim uvjetima mnogo. U pogledu svoje od 150.000.000 Din za »Fotokemiku« i od prodaje strojeva Remontnog zavoda Bregana od oko 100.000.000 Din imat ćemo prilične koristi. Stoga je velika važnost tih izbora, t. j. da se izaberu oni ljudi, koji će se i boriti za izvršenje zadataka u našoj privredi.

Komisije, koje trebamo izabrati za idejno-politički rad, za rad u društvenim organizacijama i za rad sa ženama, ne treba shvatiti da te komisije negdje komanduju i postavljaju zadatke, već da rade na tome, da se članstvo tih organizacija uključuje i u rad SSRN i njegovih akcija, da djeluje u društvima u smislu ujedinjavanja, kako ne bi društva bila apolitička i antisocijalistička, jer — u ostalom — i sama društva imaju svoje ciljeve i zadatke, koji su u skladu s izgradnjom socijalizma.

Nakon završene diskusije pročitao je drug Livojević u ime komisije prijedlog zaključaka, u kojima je obuhvaćeno gotovo sve za dalji rad. — Zaključci su prihvaćeni.

U komisiju za idejno-politički rad izabrani su drugovi: Mirko Štengl, Ivo Šporer, Josip Hetler, Mira Matanović, Vlado Kireta, Stjepan Konosić i Ivan Modrić; za rad u društvenim organizacijama: ing. Zlatko Livojević, Mato Bosanac, Đuro Breguš, Franjo Horvat, Albin Burić, Franjo Kordić, Mijo Krošelj, Čedo Bastijančić i Katica Savić; za rad sa ženama: Stanko Vugrinec, Drago Konosić, Drago Burić, Mira Pečnik, Kaja Jakobović, Ženka Prevendar i Anđela Poljak.

Proširen je i sekretarijat Kotarskog odbora SSRN, pa je sada njegov sastav sljedeći: Alojz Valečić, Ivo Šporer, Mirko Štengl, Stjepan Šešerina, Ilija Halagić, Ženka Prevendar i Stanko Vugrinec.

Time je ovaj Plenum konkretan i koristan za dalji rad SSRN-a, dovršen. D. B.

ZAKLJUČCI PLENUMA SSRN-a

Samoborski razgovori

1. Da se u najkraćem roku sazovu plenumi općinskih odbora SSRN-a, pretresti zadatke i način uvršćenja osnovnih organizacija. Kod razrade zadataka imati u vidu ekonomsko uzdizanje i komunalnu djelatnost na područjima osnovne organizacije, a na kojima treba da poradi SSRN-a. U pogledu uvršćenja organizacije imati naročito u vidu povećanje članstva i podjelu knjižica sa ubiranjem članarine.

2. Da sve organizacije održe godišnje sastanke u toku XII. mjeseca 1954., a Kotarska konferencija da se održi u siječnju 1955. Kod održavanja godišnjih sastanaka dužni su općinski odbori pomagati osnovnim organizacijama.

3. U svom radu da se općinski odbori pri organiziranju tečajeva obraćaju na ostale organizacije, prosvjetne radnike i druge stručnjake; da u zajednici s njima naprave plan zdravstvenih, poljoprivrednih i općeobrazovnih tečajeva. Organizacije SSRN-a da naročito vode računa o organiziranju polaska tih tečajeva. Poljoprivredni tečajevi da se održe u Sv. Nedjelji, Galgövu, Novom selu i Lugu.

4. Da organizacije SSRN-a vode borbu za redoviti polazak narodnih škola putem objašnjavanja

potrebe i koristi školovanja.

5. Pored Narodnog sveučilišta u Samoboru osnovati narodna sveučilišta u Bregani, Sv. Nedjelji i Galgövu.

6. Provesti spajanje općinskih odbora SSRN-a grada i NOO-e Samobor Vanjski i usmjeriti propagandu za provođenje takvog spajanja u vlasti.

7. Poduprijeti akciju za razvijanje socijalističkog zanatstva i suzbijati pokušaje eksploatacije čovjeka po čovjeku od strane pojedinih bogatijih privatnih zanatlija.

8. Zatražiti od organa narodne vlasti, da se u najkraćem vremenu izradi perspektivni plan razvitka privrede na području našega kotara i da se dađe organizacijama SSRN-a na diskusiju.

9. Raditi na podizanju ljubavi za općenarodnu imovinu i čuvati je od nesavjesnih pojedinaca, koji je uništavaju i koji treba da budu osuđeni po društvu za štetni rad.

10. Preko zborova birača za Vijeće proizvođača, koji se sada održavaju, objašnjavati biračima ulogu i značaj Vijeća proizvođača i voditi borbu, da u Vijeće proizvođača budu izabrani najbolji i najsvijesniji borci za socijalizam.

Naličja, ljudi i karakteri...

Vrijeme je, da Samobor dobije svoj regulacioni plan. Sa simpatijama dočekujemo to ostvarenje i puni smo optimizma, jer će nam grad dobiti u budućnosti savremenu sliku. Ovih dana počelo je promjeravanje Gradne u Rudarskoj dragi, koje vrši ekipa stručnjaka. Čast stručnjacima, ali pravo je čudo, kako ta ekipa pustoši naše vrtove. Sijeku voćke po sredini, sa strane, ili kako im se protije. U redu, ako se to mora radi posla. Geodetsam i otišao, da se na licu mjesta uvjerim u to, da ne bi možda »nasjeo« pričanjima. Ono što sam vidio, zbilja je nepotrebno. Polomljeni kukuruzi, potrgano kolje, odsječene voćke i drugo — loše govore o njihovim počinateljima. Prema postojećim propisima, kod izvođenja geodetskih radova svu učinjenu štetu treba namiriti. Tko će namiriti ovu nebrigu? Predlažem, da je plate sami počinitelji!

Ne znam kada i po čijem je odobrenju obustavljen rad garderobe na samoborskoj željeznici. Putnici ne mogu ništa pohraniti, već moraju svoju prtljagu stalno vući uza se. Smatram, da je to nepravilno i da je ukinuće garderoba loše, pogotovo kada taj posao može obaviti jedan službenik kraj svoje redovne dužnosti. Naročito se to po-manjkanje garderobe osjeća u Samoboru. Nadležni bi konačno morali uvidjeti, da je to potreba sviju nas.

Čuju se vrlo često pritužbe na adresu osoblja koje radi u autobusima. Prigovori su opravdani. Službenici se dnevno svadaju s putnicima. Tako se na pr. šofer autobusa razgovara za vrijeme vožnje i na pravilne primjedbe putnika, da prestane, jer su tu u pitanju životi sviju njih, on neozbiljno reagira.

U ponedjeljak 13. o. mj. napao je kondukter jednog putnika potpuno krivo, da je ušao u autobus na prednja vrata, što međutim nije bilo istina. Istodobno ne pušta bolesnu ženu (drugaricu jednog radnika iz »Kristala«) na prednja vrata, a pušta jednog drugog čovjeka, koji je mogao ući na stražnja vrata u autobus, a taj nije uopće bolestan. Istom na vlastiti rizik putnika, koji otvaraju vrata, ulazi ta žena u autobus. Šofer vidi tu cijelu situaciju i govori, neka si uzme taksi i tjera putnika, za kojega je mislio, da je otvorio vrata, a što opet nije bilo točno, iz autobusa. — Pitam se ja danas: Ljudi, gdje vam je osjećaj ljubavi i čovjekoštosti?

Opet moram apelirati na našu željeznicu. Vlak koji polazi ujutro iz Samobora u 6.35 sati, redovito kasni još u Samoboru. Zar se ne bi moglo taj vlak uvesti i u vozni red 20—30 min kasnije, da putnici ne čekaju uzalud na stanici. Znam, da je to možda i momentana teškoća tehničke prirode, ali ona nema opravdanja. — Razmislite malo.

ŠIRE UČEŠĆE NARODA U RJEŠAVANJU AKTUELNIH PROBLEMA

29. VIII. održan je sastanak Općinskog odbora SSRN-a u Budinjaku. Sastanku je prisustvovao i narodni zastupnik drug Alojz Valečić. Poslije govora druga Valečića razvila se diskusija o općim problemima te općine. Mnogo se diskutiralo o školstvu, jer su taj problem uočili i roditelji učenika. Radi se o polasku djece u školu. Na području ove općine i NO-a Galgovo to je veliki problem, koji ne mogu rješavati samo učitelji, jer su oni nemoini bez podrške roditelja. Mnogi bi roditelji htjeli uputiti svoju djecu u zanat ili na dalje školovanje, ali je to nemoguće bez osmogodišnje škole. Žumberčani bi odmah htjeli osmogodišnju školu, ali su zaboravili da prije treba završiti šestogodišnju školu, pa onda da se ide u sedmi razred. To znači, da bi se tek iduće godine mogle otvoriti narodne osnovne osmogodišnje škole na području Žumberka, ako bude dovoljno prostorija i dovoljan broj učenika, koji su završili šesti razred.

Govoreno je o zdravstvenom prosvjećivanju ženske omladine i o poljoprivrednom prosvjećivanju omladine. Zaključeno je, da se održi domaćinski tečaj pri Narodnoj školi Novo selo. Popis prijavljenih polaznica dostavit će se Savjetu za prosvjetu i kulturu NOK-a Samobor.

Također se u diskusiji ustanovilo, da su Žumberčani obećali dati dobrovoljnu radnu snagu za izgradnju ambulante i za dovršenje cisterne, ali obećanje nisu održali. Ambulanta se gradi, ali nedostaje dobrovoljne radne snage.

Mnogo se diskutiralo o radu pilane i mlina. Radi daljeg korisnijeg i pravilnijeg rada, pilane i mlina trebalo bi izmijeniti motor.

I. H.

Milijunske štete od požara

31. VIII. o. g. zahvatio je požar zaselak Delivuke. Vatra je izbijla oko 13 sati, kada je većina seljaka bila na svojim njivama, obavljajući poljoprivredne poslove. Brzo se vatra širila s objekta na objekt, tako da je za kratko vrijeme izgorjelo 6 kuća, gospodarske zgrade, a u njima poljoprivredni alat i stočna hrana. Vatra je bilo teško gasiti, jer nema u blizini vode ni mulja. — Požar je izazvao 4-godišnji Branko Delivuk, kojemu je majka povjerila da odnese šibice svome ocu na livadu. Dječak nije odnio šibice ocu, već se zavukao pod kola i zapalio slamu na njima. Kada se požar razvio susjedi i majka malog Branka spašavali su stoku i ostale stvari od požara, a nisu se sjetili na dijete, dok isto nije vrisnulo pod kolima, ali je tada već bilo prekasno, jer ga je plamen obuhvatio i ono je izgorjelo.

Kada se čulo u Samoboru za požar u Delivukima, odmah je tamo otišao narodni zastupnik Alojz Valečić, predsjednik kotara Stanko Vugrinec, direktor Doma nar. zdravlja dr. Albert Georgijević,

predsjednik suda Nikola Dulčić, javni tužilac Ivan Šporer i organi unutrašnjih poslova. Na licu mjesta vidjelo se, da su ljudi stradali i da im treba hitna pomoć.

Kotarski odbor Crvenog križa sazvaio je izvanrednu sjednicu 2. IX., na kojoj je odobreno, da se dodijeli porodicama pogorjelih novčana pomoć u iznosu od 150.000 Din. Novac je istog dana podijeljen domaćinstvima i to: Mirku Delivuku kbr. 2. 24.000 Din, Doni Delivuk kbr. 3. 24.000 Din, Janku Delivuku kbr. 4. 34.000 Din, Jeli Delivuk kbr. 5. 20.000 Din, Janku Delivuku kbr. 5. 24.000 Din i Nikoli Delivuku kbr. 6. 24.000 Din. Kotarski odbor Crvenog križa obratio se Glavnom odboru Crvenog križa Hrvatske i zatražio je hitnu pomoć. Nadamo se, da će nam Glavni odbor, kao i poduzeća na području našeg kotara pružiti materijalnu pomoć u tu svrhu.

Napominjemo, da nijedna od izgorjelih zgrada nije bila osigurana, što je veliki propust naših ljudi na selu.

I. H.

Garišta žumberačkog zaselka Delivuka

Predstavnici Unije za zaštitu djece u našem kotaru

Početkom ovoga mjeseca održan je u Zagrebu Kongres Unije za zaštitu djece, kojemu su prisustvovali delegati iz raznih zemalja. Za vrijeme održavanja Kongresa delegati su posjetili razne ustanove, škole i domove u Zagrebu i okolici Zagreba. Tom prilikom posjetili su u našem kotaru Specijalni zavod za učenike u privredi u Lugu, gdje su smještena debijna djeca u dobi od 14—20 god., gdje polaze školu i izučavaju razne zanate.

Već na samom Kongresu bio je veliki interes za ovu ustanovu: Najavljeno je 20 delegata za posjet ove ustanove, a došlo ih je 50. Goste su dočekali predstavnici kotara: narodni zastupnik Valečić, predsjednik NOK-a Vugrinec, načelnik odjela za prosvjetu i kulturu Bregeš, dr. Georgijević i osoblje zavoda.

Gosti su razgledali zavod i prošli kroz radionice, u kojima su radili pitomci. Interesirali su se za dječje probleme, za probleme zavoda i uspjeh u radu s djecom.

Mnogi od delegata izrazili su priznanje načinu, na koji je riješen problem radnog osposobljavanja takve djece. Delegat Brazilije prof. Tiago Würth,

ministar prosvjete Brazilije, izrazio je svoje divljenje rješavanju socijalnog zbrinjavanja djece u Jugoslaviji, te je rekao da se rijetko koja zemlja može pohvaliti takvom organizacijom socijalne skrbi.

Poslije obilaska doma i razgledavanja gosti su pozvani na večeru, koju je priredio Zavod uz pomoć NOK-a Samobor. Tu se u ime delegata posjetnika zahvalio indijski delegat i u svom govoru rekao: Vidim velike napore, koje ulažu narodi Jugoslavije na svim područjima, a posebno na području socijalnog zbrinjavanja malodobnika. U govoru je naglasio velike simpatije, koje uživa Jugoslavija u njegovoj zemlji, jer i indijski narod ulaže velike napore za nezavisnost.

Upravitelj Zavoda Ivan Modrić zahvalio se na brojnoj posjeti delegata i izrazio nadu, da će Kongres donijeti plodne rezultate.

Svim delegatima bili su podijeljeni radovi učenika iz košaračke radionice, — male ukusne košarice i slike Zavoda s posvetom. U živom razgovoru došlo je vrijeme odlaska delegata, koji su se srdačno oprostili od pitomaca Zavoda, predstavnika vlasti i osoblja zavoda.

H. J.

PRED IZBORE VIJEĆA PROIZVOĐAČA**U toku su zborovi birača**

Dosada je održano 6 zborova birača na području našega kotara. Među prvima održan je kod Serum zavoda u Kalinovici, Remontnog zavoda u Bregani, za tvornice „Samoborku“ i „Kristal“, VGP „Tempo“ i dr. Zapažena je živa zainteresiranost proizvođača kod predlaganja kandidata, jer su uočili važnost izbora novog Vijeća za budućnost njihovih kolektiva.

Zborovanje u Galgovu

Ovih dana je održano zborovanje s obveznicima predvojničke obuke u Galgovu. Na zborovanju su postignuti dobri rezultati u nastavi, iako uslovi izvođenja nastave nisu zadovoljavajući. Odviše su udaljena mjesta, na kojima se izvodila nastava, a ne postoje ni poligoni, koji bi se koristili u nastavi. Tako su se nastavnici morali prilagoditi terenu, na kojem su se nalazili i upotrebi nastavnih sredstava, koja su imali na raspolaganju.

Sa 1935. godištem, koje zadnji put učestvuje na zborovanju, izvršeno je školsko gađanje, koje je pokazalo vidne rezultate. Na gađanju se pokazao rezultat trogodišnjeg rada omladinaca. Onaj omladinac, koji je izbjegavao nastavu ili na nastavi nije bio pažljiv kroz ove tri godine, pokazao je i na gađanju slabe rezultate. Priprema za gađanje je pravilno izvršena, a na istoj su se pravilno koristile zračne puške.

Omladinci su bili na nastavi disciplinovani, osim nekih manjih ispada od strane omladinaca, koji su odmah otklonjeni uz pomoć kapetana Đerić Anđelka, koji se cijelo vrijeme nalazio na nastavi i komandira centra Jedvaj Drage.

Pored vojno — stručnih predavanja, održali su uspješna predavanja drugovi: Edo dr. Heršak, Josip Hetler i Đuro Sertić.

Prilikom zborovanja izvršena je provjera pismenosti obveznika predvojničke obuke pri Narodnoj šestgodišnjoj školi Sveti Martin. Jedan dio omladinaca nije zadovoljio na toj provjeri. Svaki obveznik predvojničke obuke, koji je pokazao negativan rezultat prilikom provjere pismenosti, bit će uključen u tečaj za obučavanje pismenosti, koji je dužan obavezno posjećivati.

Protiv onih omladinaca, koji imaju neopravdane izostanke s nastave, poduzet će se zakonske mjere, a poslije će se pozvati na dopunsko zborovanje. Za neke omladinice nije ustanovljeno, da li su opravdano odsutni ili ne, jer NO općine nije pravilno izvršio smotru obveznika predvojničke obuke, što je bio dužan. Nadamo se, da će NO općine u buduću više povesti računa o obveznicima predvojničke obuke na svom terenu.

I. H.

Franjo Kordić:

Samoborski planinari tragom V. ofenzive

(Nastavak 4.)

Okolica logora kao i obala jezera puni su zmija, a jezero pijavica i drugih raznih gmazova. U jezero utječu hladni gorski potoci, a jezero istječe u jednu jamu u stijenama. Gdje dalje opet izvire ta voda, nismo mogli ustanoviti, ali, vjerojatno, od nje nastaje Suški potok, koji nakon 2 km izvire i kod sela Suhe utječe u Sutjesku.

Pod večer ugledali smo s druge strane jezera srne, kako pasu. Vanredno lijepa slika! Na jezeru već suton, a vrhovi Maglića još su sunцем obasjani. A to je tako blizu, rekao bi na dohvat ruke. Tu smo održali kratko savjetovanje, da li da se uspinjemo još i na Volujak sutradan ili da krenemo za Suhu, Sutjesku i Tjentište. Jedan dan smo izgubili zbog zakašnjenja šumske željeznice do Igoča i zbog današnje magle. Prema ranijoj zamisli trebali smo još večeras biti u Tjentištu, dok od jezera do Tjentišta imamo još dan hoda. Zaključismo, iako teška srca, da se na Volujak uspinjati, zbog gubitka vremena, ne možemo.

Nakon pjesme oko logorske vatre, pošto su određene straže, zavukosmo se pod šatore.

Ujutro, na jednoj debeloj bukvi, naš putopisac drug Dvoržak, napisao je nožem: »PD »Japetić«, Samobor 24. VI. 1954.«, a u praznu kutiju od konzerve stavio je list papira, na kojem su napisani prvi stihovi Mihanovića, naša imena i ime našeg društva s datumom. To smo stavili pod bukvi i navali kamenje. Na jednoj stijeni kraj jezera našli smo cepinom uklesano: »PD »Zagreb«, 1949.«

Krenemo rubom prašume Peručice. Ogromna stabla od starosti srušena jedno preko drugoga čine

KULTURA I PROSVJETA**ODRŽAN JE SEMINAR ZA PROSVJETNE RADNIKE**

Savjet za prosvjetu i kulturu NOK-a Samobor organizirao je dvodnevni seminar za učitelje i nastavnike narodnih škola, koji je održan 6. i 7. IX. u Narodnoj osmogodišnjoj školi u Samoboru. Prisustvovalo je 86 prosvjetnih radnika.

Predavalo se i diskutiralo o novom, nastavnim planu i programu za narodne četvergodišnje i šestgodišnje škole i niže razrede osmogodišnje škole, te o ostalom školskom i izvanškolskom radu.

Pored prosvjetnog inspektora Đure Bregeša predavali su i objašnjavali učitelji, koji su bili za vrijeme velikih školskih praznika na seminaru u Crikvenici: Nikola Gregurić, Dragica Pazman, Ana Svarić i Nevenka Blažek. Oni su prenijeli na ostale stečeno znanje i iskustva.

Diskutiralo je oko 15 prosvjetnih radnika, a između njih opširnije Josip Pejić, Mira Matanović i Juraj Zorman.

Osim rada po novom nastavnim planu i programu, na koji će utrošiti najviše vremena za pripremanje i izvođenje, postavljeni su pred prosvjetne radnike i drugi zadaci. Oni će — pored ostalih zadataka na narodnom prosvjetovanju — posebno raditi u tečajevima za zdravstveno prosvjetovanje seoske ženske omladine, zatim na opismenivanju nepismenih, na osnivanju odnosno obnavljanju učeničkih organizacija Saveza pionira i Podmlatka Crvenog križa i t. d. Prihvatili su i suradnju s organima DOZ-a za što veći obuhvat pri osiguranju učenika od posljedica nezgoda.

Zaključeno je, da svi prosvjetni radnici studično priđu razradi i obradi novog nastavnog programa, da se apelira na NO-e, političke, privredne i društvene organizacije radi zajedničke borbe za poboljšanje materijalnog stanja naših škola i da čitava naša zajednica (svi ljudi) pravilno shvati važnu ulogu narodne škole na pripremanju mlade generacije za život i rad u našem socijalističkom društvu. Posebnu brigu da vode svi navedeni faktori za savremenu opremu naših škola, kako bi se zadaci u vezi novog nastavnog plana i programa, kao i ostali zadaci na narodnom prosvjetovanju što bolje ostvarili.

D. B.

VEDRA VEČER

3. o. mj. članovi kazališta »Komedija« izveli su »Vedru večer« u Narodnom domu. Marijan Kunšt otpjevao je nekoliko arija iz opereta »Grafica Marica«, »Clivija«, »Zemlja smiješka« i Paganinija uz »lasovirsku pratnju mladog majstora S. Radića.

Ruža Jurković izvela je nekoliko solo plesova u dvoje s Micićem. Publici se sviđao orijentalni ples. Pored tih točaka odigrana su i 2 skeča »Ivica u školi« i »Štrudl«, koji nisu publiku naročito oduševili. Nešto zbog toga što Samoborci,

izgleda, ne vole te jeftine šale, a drugo, što one sadržajno nisu nove, niti jako duhovite.

Samoborska publika spada u onu vrstu kazališne publike, kojoj se ne može prodati rog pod svijetlu. Samoborci vole kazališnu umjetnost, kad je uistinu umjetnost, i ne vole, da se njihov ukus podcjenjuje. Ove posljednje dvije rečenice onima, koji će imati želju gostovati u Samoboru radi orijentacije.

MaBo

Kriminalna kronika

U posljednje vrijeme ponavljale su se džepne krađe na ovdšnjem sajmištu, gdje su bili žrtvom seljaci i seljanke, kojima su prepredeni džepari redovito odnosili čitav utržak. Tako je 4. IX. na sajmištu izvučena lisnica iz džepa seljanki Turk Zori iz Bregane sa 1900 Din. Malo iza toga isti džepari izvukli su lisnicu sa 60.000 Din seljaku Remus Miji iz Bregane, ali u ovom slučaju nisu imali sreće. Remus je odmah osjetio izvlačenje lisnice, i tako su džepari i uhvaćeni i predani organima N M. Istragom je utvrđen identitet džepara.

Prvi se zove Kolarek Jakob, rođ. 1886. u Novom Selu, kotar Čakovec i drugi Horvat Aleksa, rođ. 1901. u Totovcu, kotar Čakovec. U ovom slučaju se radi o profesionalnim džeparima i svaki od njih kažnjavan je za ista djela po 4 i pet puta. Nakon provedene istrage predani su Kotarskom sudu, koji je 14. IX. osudio Kolareka na 2 g. i Horvata na 3 g. strogo zatvora.

Od 1952. pa sve do ovih dana sistematski je potkradio tvornicu boja »Chromos« radnik iste tvornice Vlahović Stjepan iz Hrastine. Na saslušanju optuženi Vlahović priznaje, da je pokrao oko 250 kg, što boja i lanenog ulja. Pokradenu boju i ulje prodavao je ovdšnjem soboslikarskom obrtniku Jakobu Filipašiću, što je potomji i kod suočenja priznao. Tvornica je inventurom utvrdila manjak u iznosu od 186.091 Din i u toj visini podnijela oštetni zahtjev. Sud je obojicu osudio sa 6 mj. zatvora i naknadu učinjene štete.

7. IX. izvršena je provalna krađa u stan Bože Babića i Ladislava Babića. Istraga je u toku.

Saobraćajne nesreće

U prošlom mjesecu došlo je do dva slučaja saobraćajnih nesreća, koje su osim materijalne štete prošle bez ljudskih žrtava. U oba slučaja utvrdilo se se, da se radi o pijanim šoferima. Duić Josip, šofer iz Zagreba, naletio je na zaprežna kola Domovića Božidara. Šteta se cijeni do 400.000 Din. U drugom slučaju šofer KSPZ iz Samobora Strniša Drago na raskršnici Bobovica-Bregana, naletio je noću na neosvijetljena kola Horvat Jure iz Gdancjaca. Šteta iznosi od 100.000 Din. U ovom slučaju utvrđeno je pijano stanje i Horvat Jure. I ova dva primjera su dokaz više, koliko nesreća uzrokuje pijano stanje šofera. Nije bilo ljudskih žrtava, kako se to skoro redovito događa, da netko plati i glavom šofersku nesmotrenost.

M. B.

kom kulturnom čovjeku najsvetije, sloboda, već je poput divlje, gladne zvijeri ubijao nemoćne i tako mislio stvoriti nekakav svoj »novi poredak«, poredak nadklase i robova.

U tim mislima kretali smo se desnom obalom Sutjeske i već nailazili na kosti ljudi i životinja. Nakon 2 km od Suhe puteljak prelazi na lijevu obalu, ali tu mosta nema, već su oni iz ekipe najčvršći uz pomoć dugih motki gazili vrlo hladnu

Prelaz preko Sutjeske

vodu na plitini do iznad koljena, prenijeli i svežaji uža za bukvi. Uz pomoć užeta, izvuiši se, prešli smo svi Sutjesku. Jedva smo se održali, koliko je Sutjeska i na toj plitini brza. A hladna je kao voda sa izvora. Na tom istom mjestu glavina NOV prije 11 godina prelazila je Sutjesku, ali je onda bila nabujala i mnoge umorne i izglednije borce sa sobom odnijela.

(Nastavit će se).

SPORT

Uspjeli miting aero-modelara

5. IX. o. g. održano je na mirnovećkim livadama takmičenje »Maša avijacija« između zagrebačkih i samoborskih modelara. Zagrepčani su nastupili u sastavu: Vladimir Procek, Emil Fresl, Vladimir Henč, Dušan Muzikant, Ženka Praček, Tomislav Prukner, Vilim Kmoch i Teodor Štrasberger. Modeli: penjači, akrobatski, mlaznjaci, jedrilice helikopter i raketni.

Aero-modelare Samobora zastupali su: Zdenko Golubić, Krešo Pejić, Dane Matijević, Krsto Mesić, Vlado i Miroslav Šplajt, Krunoslav Koruga, Branko Iviček, N. Škacan i drugi s modelima: 12 jedrilica, 3 motorna aviona i po 1 penjač, brzinač i akrobatski.

Samoborski takmičari modelari imali su u Zagrepčanima jake protivnike, koji su u svome sastavu imaju evropskog prvaka Emila Fresla, koji je tog dana bio i najbolji između takmičara.

Unatoč jakome suncu, koje je pripeklo tog popodneva, veliki broj građana i predstavnika narodne vlasti prisustvovalo je tome zaista interesantnom takmičenju, u kome su samoborski takmičari-modelari zadovoljili iznad očekivanja.

Tim su uspjehom samoborski modelari stekli pravo za međunarodne susrete. Od mladih samoborskih modelara ocijenjen je kao najbolji Krešo Pejić, kome je podijeljena diploma i značka A i B—5 do značke C. Ujedno su kao vrlo dobri dobili diplomu i značke A Samoborci: Zdenko Golubić i Dane Matijević.

Mlade modelare obučava drug prof. Josip Pejić. Njihov uspjeh od 5. o. mj. je i njegov lični uspjeh, na kome mu treba čestitati.

MaBo

Tenis

TK »SAMOBOR« — TK »RADE KONČAR« 5:3

U okviru proslave 65. godišnjice teniskog sporta FNRI održan je u nedjelju 12. rujna prijateljski susret između TK »Samobor« i tvorničkog teniskog kluba »Rade Končar« iz Zagreba na igralištu u Anindolu.

»Rade Končar« nastupio je sa svojom najboljom seniorskom ekipom, dok je »Samobor« njima suprotstavio svoju pionirsku i juniorsku ekipu s jednim seniorom.

Vrućina, koja je vladala, utjecala je donekle na kvalitet igara, ali usprkos tome treba od gostiju istaknuti ing. Novaka, koji je pokazao dopadljivu igru s osnovne linije, a od domaćih igrača sva tri brata Urli, koji su pokazali moderniji — ofenzivni tenis.

Odigrano je 6 pojedinačnih igara i 2 dubla, dok se treći dubl susret nije mogao odigrati zbog mraka.

Pojedinačni rezultati:

Urli Ivo—ing. Novak Srdan 6:2, 3:6, 3:6;

Urli Marijan—ing. A. Starčević 2:6, 7:5, 6:2;

Ing. Đurić—Vlad. Bakiš 3:6, 2:6;
Natko Urli—Drago Hanžek 6:2, 6:1;
Pero Butković—Ivan Janošić 6:4, 3:6, 6:4;
Dado Matijević—Bogumil Leština 0:6, 3:6;
N. Urli, M. Urli—Starčević, Janošić 6:2, 6:2;
Đurić, I. Urli—Novak, Bakiš 6:3, 3:6, 6:4.

NOGOMET

Predsjednik nogometnog podsaveza Varaždin, Pavle Pavelić, poslao je uredništvu »Samoborskih novina« dopis, u kojem govori o formiranju novog nogometnog centra, koji će obuhvatiti područje današnjeg podsaveza Varaždin, Celje i Maribor i o sistemu takmičenja 1955. i 1956., pa ga donosimo u cijelosti:

KOJA ĆE PRAVA STEĆI KLUBOVI ZA TAKMIČENJE 1955.—56.

Varaždinski nogometni podsavez je po broju klubova najveći podsavez u Hrvatskoj i spada među najveće podsaveze u državi.

Sistem takmičenja 1954.—55. organiziran je na slijedeći način:

Postoji jedinstvena podsavezna liga od 10 klubova.

Postoje 2 podsavezna razreda, Sjeverni i Južni, svaki od po 8 klubova.

Postoje 3 podsavezne grupe: Dravska, Zagorska i Savska, od kojih svaka ima po 6 klubova.

Postoje 2 kotarska prvenstva: Varaždinsko sa 10 klubova i Preloško sa 6 klubova.

Postoje 3 juniorske grupe: Međimurska sa 6 klubova, Dravska i Zagorska sa po 5 klubova.

Kakva će prava steći ovi klubovi po svršetku prvenstva u lipnju 1955.

Formirat će se jedinstvena liga nogometnih centara Varaždin—Maribor—Celje. U ovom prvenstvu takmičit će se u toku 1955.—56. 10—12 klubova na slijedeći način:

U tu ligu ući će 5—6 prvoplasiranih iz podsavezne lige Varaždin, te 5—6 prvoplasiranih Slovenske republikanske Sjeverne lige, koju čine klubovi podsaveza Maribor i Preloga.

Sve kategorije prvenstva ne mogu biti manje od 8 klubova ni veće od 14 klubova.

To znači, da će buduća podsavezna liga Varaždin biti popunjena od 3—4 kluba Sjevernog razreda i 2—3 kluba Južnog razreda.

Podsavezni razredi i to Sjeverni od klubova Dravske grupe i vjerojatno prvoplasiranih kotarskih prvenstava Varaždina i Preloga.

Podsavezni Južni razred bit će popunjen s najboljim klubovima iz grupe Zagorje i iz Savske.

Svi ostali klubovi takmičit će se u grupama.

Ovo pitanje, kao i pitanje budućeg rukovodstva takmičarskog centra Maribor, Varaždin, Celje bit će riješeno konačno do 1. X. 1954.

Varaždin, 3. IX. 1954.

OBAVIJEST

U nedjelju 19. rujna u 9 sati prije podne održat će se plenum KK NO-e u prostorijama Gradske vijećnice.

Komitet

Osiguranje učenika
od posljedica nesretnih slučajeva

Državni osiguravajući zavod provodit će i školske godine 1954.—55. osiguranje učenika svih osnovnih, srednjih i visokih škola protiv posljedica nesretnih događaja, kako to čini već preko 5 godina, pružajući na taj način svakom učeniku mogućnost materijalne zaštite u slučaju kakve tjelesne nezgode.

Za neznatnu svotu od 20 dinara godišnje svaki učenik stiče osiguranje do 100.000 dinara za slučaj trajnog invaliditeta, do 2.000 dinara za plaćanje troškova liječenja i do 10.000 za slučaj troškova pogreba.

U školskoj godini 1953.—54. bilo je ovim osiguranjem obuhvaćeno na području NRH 74,2% učenika upisanih u sve škole.

U istom vremenskom razdoblju dogodio se 1371 razni nesretni slučaj, za koji je učenima u ime osiguravatelja (posmrtnine, invalidnine i naknade troškova liječenja) isplaćena svota od 6.267.000 Din.

Na području poslovne DOZ-a Zagreb-Zapad, koja obuhvaća kotareve Velika Gorica, Samobor, Donja Stubica i Zagreb-zapadni i južni dio, bilo je u prošloj godini 48 nesretnih slučajeva kod učenika, za koje je isplaćena svota od 277.243 Din.

Samo na području kotara Samobor bilo je u 1953. god. 11 nesretnih slučajeva kod učenika, kojima je isplaćeno Din 134.469 osiguravatelja.

Nesretni slučajevi tjelesnih ozljeda kod učenika česti su i raznoliki. Posljedice su nekad lake, ali znadu biti i veoma teške i tragične. Neke svršavaju i smrću, a neke ostavljaju trag tokom cijelog života. Najčešći slučajevi nesreće događaju se uslijed pada sa ljestava i s drveta, naročito u vrijeme dozrijevanja ploda, zatim uslijed vješanja o razna prijevozna sredstva u kretanju. Ima i nezgoda prilikom čuvanja stoke, zatim ujedna zmija i ugriža pasa. Naročito su teške nesreće uzrokovane u nekoliko slučajeva eksplozijom kakve stare granate ili drugog eksploziva, na što djeca još uvijek najlaze po šumama i jarugama. Zatim ima nesreća kod kupanja i plivanja, nogometu i drugih sportova, te raznih slučajeva nezgode u praktičnim radionicama, u školskim dvorištima, na putu i kod kuće.

Briga roditelja i staranje majstora, učitelja, nastavnika i drugih prosvjetnih radnika smanjuje mogućnost događanja raznih nesretnih događaja, ali se ipak svaki slučaj ne može predvidjeti ni spriječiti. Zato je preporučljivo, da se osim roditelja i nastavni radnici založe za provedbu ovog osiguranja, da pruže potrebnu saradnju organima, koji to provode i da ga sami tumače u svom djelo-kругu.

ZABORAVLJENO

4. IX. o. g. u 19 sati zaboravio sam u kupalištu Crvenog križa muški ručni sat. Molim osobu, koja je išla iza mene u kabinu, da ga uz nagradu vrati.

Josip Bortas, »Vratnik«, Samobor

SLUŽBENE OBAVIJESTI NARODNIH ODBORA

Na temelju čl. 18. i 47., a u vezi sa čl. 55. Zakona o narodnim odborima gradova i gradskih općina, te u vezi sa čl. 1., 3., 4., 5. i 6. Uredbe o prodavanju stambenih zgrada iz Općenarodne imovine, Narodni odbor gradske općine Samobor na svojoj sjednici od 15. IX. 1954. donio je slijedeću:

ODLUKU

o prodaji stambenih zgrada iz Općenarodne imovine

Član 1.

Stambene zgrade na području Narodnog odbora gradske općine Samobor, koje su vlasništvo Općenarodne imovine u cijelosti ili djelomično, stavljaju se u prodaju.

Član 2.

Stambene zgrade prodaju se putem usmenog javnog nadmetanja s tim, da će isključna cijena biti predmetna vrijednost dotične zgrade.

U izuzetnim slučajevima kao i u slučaju, ako nadmetanje ne uspije, Narodni odbor odlučit će, da se prodaja vrši na drugi način, a ujedno odrediti način prodaje.

Član 3.

Prodaja se vrši za gotov novac.

Sredstva dobivena prodajom stambenih zgrada ulaze u Fond za stambeno-komunalnu izgradnju Narodnog odbora gradske općine Samobor.

Član 4.

Pravo nastupa javnog nadmetanja ima svaki državljanin FNRI, koji je položio jamčevinu u gotovom novcu u visini od 5% od isključne cijene.

Član 5.

Javno nadmetanje može se održati, ako na ovo pristupe najmanje 3 nadmetača, koji ispunjavaju uslove za nadmetanje iz čl. 4. ove Odluke.

Ako prvo nadmetanje ne uspije zbog nedovoljnog broja nadmetača ili zbog toga, što ni jedan od nadmetača nije ponudio isključnu ili veću cijenu, održat će se novo nadmetanje s onim brojem nadmetača, koliko se bude prijavilo.

Ako ne uspije i ponovljeno nadmetanje, postupat će se po odredbi st. 2. čl. 2. ove Odluke.

Član 6.

Stanari zgrada, koje su predmet javnog nadmetanja, mogu neposredno nakon zaključenja javnog nadmetanja staviti svoj zahtjev za kupnju zgrade u kojoj stanuju, ako ispunjavaju uslove iz čl. 4. ove Odluke s time, da u roku od 5 dana po održanom nadmetanju podnesu Narodnom odboru izjavu, da pristupaju na kupovninu zgrade u kojoj stanuju pod uslovima, koje je dao najpovoljniji ponuđač u nadmetanju.

Toj izjavi ima se priložiti potvrda o položenoj jamčevini prema odredbama čl. 4. ove Odluke.

Član 7.

U slučaju da pogodnosti iz čl. 6. ove Odluke koriste više stanara u zgradi, koja se prodaje, Narodni odbor odlučit će, kome da se proda zgrada vlasništvo Općenarodne imovine.

Član 8.

Po prihvatu ponude Narodni odbor će sklopiti s kupcem kupoprodajni ugovor.

Istodobno izdat će rješenje o ustupanju zemljišta kupcu na besplatno i trajno korištenje.

Svaki ponuđač gubi pravo na položenu jamčevinu, ako odustane od ponude nakon završetka javnog nadmetanja.

Isto tako gubi pravo na položenu jamčevinu ponuđač, čija je ponuda prihvaćena, ako odustane od ponude nakon prihvata iste, a prije sklapanja kupoprodajnog ugovora.

Član 9.

Ovlašćuje se Savjet za komunalne poslove Narodnog odbora gradske općine Samobor, da donosi potrebna uputstva za provedbu ove Odluke.

Član 10.

Ova Odluka stupa na snagu danom objavljivanja u »Samoborskim novinama«, a primjenjivat će se od 1. IX. 1954.

Broj: 4683.1954.

Predsjednik: Šolc Antun, v. r.

NARODNOM ODBORU GRADSKJE OPĆINE
U SAMOBORU

potreban je jedan činovnik za položaj
ŠEFA UPRAVE STAMBENE ZAJEDNICE

Interesenti neka se jave pismeno sa naznakom stručne spremlje i opisa dosadašnje službe do zaključno 25. IX. 1954.